

Rabobank

Beleggen bij de Rabobank

Goed dat u erover denkt om bij de Rabobank te gaan beleggen! Beleggen kan helpen om vermogen op te bouwen voor een financieel gezond leven. Nu en later. Wij geloven namelijk dat u zelf regie kunt nemen over uw financiële doelen en hoe die te bereiken. Daarom bieden wij passende oplossingen voor uw vermogensvragen, ongeacht de omvang van uw portemonnee. Dat kan met het gemak van beheer, met advies van onze specialisten of met tools om het zelf te doen. Wat u ook kiest, onze diensten zijn scherp geprijsd en geven u online inzicht in uw portefeuille. Zo kan uw vermogen groeien.

Wilt u meer weten hoe wij tegen beheerd beleggen en advies beleggen aankijken, en hoe wij daarbinnen portefeuilles samenstellen in relatie tot uw dromen, doelen en risicohouding? Of wilt u weten hoe duurzaam ons assortiment is? Lees dan verder over alle mogelijkheden.

Dienstverlening die bij u past

Bij de Rabobank kunt u op drie verschillende manieren beleggen: beheerd beleggen, beleggen met advies, en zelf beleggen ('execution only' dienstverlening). Bij beheerd beleggen besteedt u het beheer van uw portefeuille binnen de gemaakte afspraken uit aan ervaren vermogensbeheerders. Beleggen met advies is een serieuze optie als u zelf de beleggingsbeslissingen wilt nemen en daarbij gebruik wilt maken van persoonlijk beleggingsadvies. Indien u kiest voor zelf beleggen krijgt u geen beleggingsadvies.

De beleggingsconcepten die we binnen de Rabobank kennen zijn:

- Rabo Beheerd Beleggen Basis
- Rabo Beheerd Beleggen Actief en Duurzaam
- Rabo Zelf Beleggen
- Rabo Advies Beleggen
- Rabo Beheerd Beleggen Exclusief
- Individueel Vermogensbeheer

Meer informatie hierover kunt u krijgen van uw adviseur van de Rabobank en kunt u vinden in een aparte brochure per beleggingsconcept op www.rabobank.nl.

Bij alle beleggingsconcepten kunt u gebruik maken van onze online dienstverlening.

Het enige dat u nodig heeft is een pc, smartphone of tablet (Apple of Android) met internetverbinding en Rabo Internetbankieren via uw Rabobank betaalrekening.

De informatie in dit document geldt naast beleggen met advies en beheerd beleggen ook voor bankspaarproducten waarbij belegd wordt, zoals de Rabo Opbouw Hypotheek en Rabo Toekomst Beleggen. Informatie over Rabo Zelf Beleggen vindt u in een afzonderlijke brochure op www.rabobank.nl.

Wilt u na het lezen van deze informatie gaan beleggen? Maak dan een afspraak voor een gratis oriënterend gesprek met een van onze adviseurs.

Of start vandaag zelf met Rabo Beheerd Beleggen of Rabo Zelf Beleggen op www.rabobank.nl.

Rendement en risico van beleggen

Bij beleggen gaat het niet alleen om rendement, maar ook om risico.

Welk rendement kan beleggen u opleveren?

Uw dromen en doelen vormen het startpunt. Als uw doel verder weg ligt in de tijd of als u uw geld langere tijd kunt missen, spreken we van een langere horizon. U kunt dan meer risico nemen en dat betekent een hoger verwacht rendement. Dit is het gemiddelde jaarrendement dat een goed gespreide beleggingsportefeuille op een termijn van circa 10 jaar naar verwachting oplevert. Het neerwaartse risico geeft weer hoeveel u in één jaar kunt verliezen als u in een goed gespreide beleggingsportefeuille belegt en een zeer slecht marktscenario optreedt. Uw doel, verwacht rendement en risico hangen met elkaar samen. Rabobank legt dit vast in uw doelrisicoprofiel. Zie de tabel voor het verwachte rendement en het neerwaartse risico per doelrisicoprofiel.

Doelrisicoprofiel	Verwacht rendement*	Neerwaarts risico in slecht scenario	Minimale beleggingshorizon
Zeer Defensief**	-	-	-
Defensief	3,0%	-10%	2 jaar
Neutraal	4,1%	-15%	5 jaar
Offensief	5,3%	-25%	10 jaar
Zeer Offensief	6,4%	-35%	15 jaar

* Bij deze rendementen is nog geen rekening gehouden met de kosten van beleggen. Voor de actuele verwachte rendementen verwijzen wij u naar www.rabobank.nl/rendementen.

** Wij bieden doelrisicoprofiel Zeer Defensief momenteel niet aan. Als gevolg van de lage rente in de markt kan geen portefeuille gemaakt worden met het gewenste verwachte rendement en neerwaarts risico.

Let op: In het schema gaat het om prognoses, niet om garanties. Het getoonde risico is gebaseerd op een statistische berekening. Er kunnen zich onvoorziene situaties voordoen die een grote invloed kunnen hebben op het risico en rendement van uw beleggingen. In negatieve scenario's kan het verlies groter zijn dan de tabel aangeeft. Het getoonde neerwaartse risico van ieder doelrisicoprofiel is berekend op basis van een goed gespreide portefeuille en heeft een betrouwbaarheid van 97,5%. Dit betekent dat er een statistische kans van 2,5% is dat het verlies op jaarbasis meer is dan het neerwaartse risico aangeeft. In negatieve scenario's kan het verlies groter zijn dan het neerwaartse risico in de tabel aangeeft. Deze negatieve uitschieters kunnen zich meerdere jaren na elkaar voordoen.

Als u een slecht gespreide beleggingsportefeuille heeft, is het neerwaartse risico mogelijk groter dan de tabel aangeeft. Door een slechte spreiding kunt u zelfs uw gehele inleg verliezen. Als u bij uw beleggingen gebruik maakt van een effectenkrediet, dan wel op een andere manier met geleend geld belegt, loopt u ook het risico een restschuld over te houden.

Als u kiest voor beheerd beleggen, dan zorgt Rabobank ervoor dat uw portefeuille goed is gespreid. Kiest u voor beleggingsadvies, dan adviseert uw beleggingsspecialist hoe u een goede spreiding kan aanbrengen om de risico's van het beleggen te beperken.

Kosten

Uw beleggingskosten zijn afhankelijk van de dienstverlening waarvoor u kiest. De specifieke kosten vindt u terug op rabobank.nl in het document 'Tarieven Beleggen bij de Rabobank'.

Hoe wordt er belegd binnen de doelrisicoprofielen

Een goede portefeuille

De spreiding over de beleggingscategorieën (de beleggingsmix) is het meest bepalend voor het verwachte rendement en risico van een beleggingsportefeuille. Daarnaast is het ook van belang om een goede spreiding aan te brengen binnen deze beleggingscategorieën. Zo brengen we binnen aandelen een spreiding aan over regio's en sectoren. Binnen obligaties doen we dat onder meer over staatsobligaties, bedrijfsobligaties en obligaties van financiële instellingen.

In de tabel hieronder ziet u de door ons gehanteerde strategische beleggingsmix per doelrisicoprofiel.

Doelrisicoprofiel	Zeer Defensief	Defensief	Neutraal	Offensief	Zeer Offensief
Gewicht aandelen	-	30%	50%	70%	90%
Gewicht obligaties	-	70%	50%	30%	10%

De door ons in de praktijk geadviseerde wegging kan afwijken van de onderstaande verdelingen, bijvoorbeeld als we een beleggingscategorie meer of minder aantrekkelijk vinden. Dit is afhankelijk van onze actuele visie op de financiële markten.

Beleggingsassortiment

Per bedieningsconcept bieden we u een ruim assortiment beleggingstitels. Voordat wij nieuwe beleggingstitels in ons assortiment opnemen, kijken we of het product voldoet aan onze eisen ten aanzien van onder meer verhandelbaarheid, transparantie, complexiteit, kostenbelading en toegevoegde waarde voor u.

Actieve beleggingsfondsen en passieve indextrackers

Binnen uw portefeuille kunnen we passieve en actieve beleggingsfondsen opnemen. Passieve fondsen (zogenaamde

'indextrackers') vinden we vooral geschikt voor liquide, transparante en concurrerende markten waar het lastig is voor actief beheerde fondsen om een concurrentievoordeel te halen. Actieve beleggingsfondsen zijn in onze ogen juist geschikt in minder liquide, minder transparante en minder concurrerende markten, waar professionele beleggers extra rendement kunnen halen. Wij streven naar portefeuilles die de voordelen van deze twee fondstypes combineren. Uit het totale aanbod van actieve fondsen en indextrackers selecteren we de fondsen die volgens ons de beste kwaliteit bieden tegen zo laag mogelijke kosten.

Duurzaam voor een betere toekomst

Wij geloven dat door maatschappelijk verantwoord beleggen en duurzaam beleggen de risico/rendementsverhouding van portefeuilles kan worden verbeterd. Ons beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen sluit aan bij algemene en internationaal erkende standaarden op het gebied van mens, milieu en goed bestuur. De uitgangspunten hiervoor zijn gebaseerd op de Global Compact en Principles for Responsible Investing van de Verenigde Naties en ons eigen beleid ten aanzien van controversiële wapens.

Let op: Maatschappelijk verantwoord beleggen geldt meestal niet voor indexfondsen (zogenaamde 'indextrackers') aangezien deze fondsen de gehele index passief volgen en doorgaans geen rekening houden met maatschappelijk verantwoord beleggen.

Een gerust gevoel

Op lange termijn kan beleggen in een goed gespreide portefeuille een hoger rendement opleveren dan sparen. Daar hoort ook een hoger risico bij. Hoe hoger het verwachte rendement, hoe groter het risico dat zich forse afwijkingen van dit verwachte rendement voordoen.

De koersen van aandelen en obligaties stijgen en dalen onder invloed van de economische ontwikkelingen. Daardoor verandert de beleggingsmix van uw portefeuille in de loop der tijd. We adviseren u daarom om uw portefeuille weer in

balans te brengen met uw oorspronkelijke uitgangspunten als het gewicht van de verschillende beleggingscategorieën aanzienlijk is veranderd. Het risico van uw portefeuille kan door koersschommelingen namelijk te hoog of juist te laag worden. Als het risico te hoog is, dan is de verwachte kans op verlies groter dan past bij uw persoonlijke doelrisicoprofiel. Als het risico te laag is, dan is de kans groter dat u onvoldoende rendement op de lange termijn gaat realiseren en komen uw doelen mogelijk in gevaar.

Daarom controleert Rabobank regelmatig of het ingeschatte risico van uw beleggingsportefeuille nog steeds binnen het voor u vastgestelde doelrisicoprofiel past. Ook bij ieder beleggingsadvies doen we dat. We hebben alle beleggingstitels in ons assortiment ondergebracht in risicocategorieën. Als het berekende neerwaartse risico van uw portefeuille hoger is dan afgesproken, krijgt u hiervan bericht en kunt u uw portefeuille aanpassen.

Daarnaast hanteren we de lifecycle' methodiek. Dit houdt in dat we adviseren om het risicoprofiel van uw portefeuille te verlagen naarmate de einddatum van uw beleggingshorizon dichterbij komt. Zodat u met uw opgebouwde vermogen geen onnodig risico loopt. Kort voor de einddatum heeft u namelijk geen tijd meer om en eventueel verlies weer goed te maken.

Altijd actueel

Online heeft u niet alleen inzicht in uw portefeuille, maar kunt u zelf wijzigingen doorvoeren als er veranderingen zijn in uw wensen, doelen of persoonlijke en financiële omstandigheden. Het is belangrijk deze wijzigingen zo snel mogelijk door te geven, omdat die tot een wijziging van uw doelrisicoprofiel en daarmee van uw beleggingen kunnen leiden. Heeft u een adviseur, dan kan hij in overleg met u zo nodig uw doelrisicoprofiel en het advies voor uw portefeuille daaraan aanpassen.

Bij vermogensbeheer zorgt de beheerder dat uw portefeuille blijft aansluiten op het afgesproken doelrisicoprofiel. U hoeft

zelf niets te doen.

U wordt door ons erop geattendeerd indien uw vermogensbeheerportefeuille met meer dan 10% daalt binnen een kalenderkwartaal.

Wilt u meer weten of een adviesgesprek om te kijken welke manier van beleggen bij u past? Neemt u dan contact op met uw Rabobank.

Risico's van beleggen

Beleggen brengt risico's met zich mee. U kunt een deel van uw inleg verliezen. Een algemene beschrijving van de aard en risico's van effecten waarin u kunt beleggen, vindt u in Bijlage 3 van de Algemene Voorwaarden voor de Effectendienstverlening van de Rabobank 2018 (AVED 2018), eveneens te vinden op www.rabobank.nl. Hier leest u ook meer over de bescherming van uw effecten en gelden bij de Rabobank (Bijlage 2 AVED 2018), het orderuitvoeringsbeleid van de Rabobank (Bijlage 4 AVED 2018) en vindt u een beknopte beschrijving van het beleid inzake belangenconflicten (Bijlage 1 AVED 2018).

Voor de assortimenten per bedieningsconcept verwijzen we u naar www.rabobank.nl.

Meer informatie

Coöperatieve Rabobank U.A en de andere onderdelen van de Rabobank Groep die als beleggingsonderneming zijn aan te merken, zijn als zodanig geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam. De in deze publicatie opgenomen informatie is geen expliciete of impliciete beleggingsaanbeveling en kan op ieder moment zonder verdere aankondiging worden gewijzigd. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Potentiële beleggers dienen hun eventuele beslissing om te beleggen in beleggingsproducten uitsluitend te baseren op het prospectus en de daarvan deel uitmakende beschrijving van risicofactoren,

voorwaarden en kosten, alsmede – voor zover van toepassing – de Essentiële Beleggersinformatie en het Essentiële Informatie Document.

Bij onderlinge verschillen tussen de hierin opgenomen informatie en het prospectus zal de inhoud van het prospectus prevaleren. Het prospectus, de Essentiële Beleggersinformatie en het Essentiële Informatie Document zijn kosteloos verkrijgbaar bij uw lokale Rabobank of via www.rabobank.nl.

Deze publicatie is met zorg samengesteld, maar kan niet volledig zijn. De informatie is gebaseerd op de situatie per oktober 2018. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Als u geen informatie over onze diensten en producten wilt ontvangen, dan kunt u dat kenbaar maken bij de Rabobank. Deze informatie vormt een geheel met de informatie die betrekking heeft op de verschillende bedieningsconcepten die de Rabobank kent. Lees ook de informatie die betrekking heeft op het bedieningsconcept waarvoor u heeft gekozen door.

© Rabobank. Wijzigingen voorbehouden